

RECERCÀFRICA III

JORNADES AFRICANISTES DE CATALUNYA

20 i 21 de març de 2019

Facultat de Geografia i Història

Entitats organitzadores: GESA (Grup d'Estudis en Societats Africanes, UdL), CINAF (Grup d'Estudis sobre Cultures Indígenes Afroamericanes /UB), GRECS (Grup d'Estudis en Exclusió Social /UB)

Entitats col·laboradores: CEAI (Centre d'Estudis Africans i Interculturals), CIDOB (Centre d'Informació i Documentació de Barcelona), EGC (Estudis en Geopolítica i Cultura /URV), GEEPOA (Grup d'Estudis d'Egipte i Pròxim Orient a l'Antiguitat /UAB), GEOCODES (Conflict, Development, Security/URL), GESEC (Grup d'Estudis en Salut, Educació i Cultura /UdL), GIPE-PTP/Fundació Wassu (Grup Interdisciplinari de Prevenció i Estudi de les Pràctiques Tradicionals Perjudicials /UAB), GRAFO (Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada /UAB), GRAPP (Grup de Recerca en Antropologia del Parentiu i del Patrimoni / UB); GRASE (Grup de Recerca Anàlisi Social i Educativa /UdL), IC-A (Institut Catalunya-Àfrica), GRIMSE (Grup de Recerca en Imperis, Metròpolis i Societats Extraeuropees /UPF), INMIX (Grup de Recerca sobre Immigració. Mestissatge i Cohesió Social /UAB), Institute of African Studies (University of Leipzig), Institut Milà i Fontanals (CSIC, àrea d'Antropologia), ODELA (Observatori de l'Alimentació /UB).

Comitè organitzador: Albert Roca Álvarez (coord.), Manel Delgado, Roger Canals, Albert Farré i Celeste Muñoz

Conferenciants/es convidats/des internacionals: Mbombog Badjang (Camerun), Mauricio Chemás (U. Valle/GRECS), Horacio Espinosa (U. Guadalajara/GRECS), Delphine Ngo Song (traditerapeuta Camerun), Abubakar Thiack (Diomcoop), Alba Valenciano (U. Leipzig), Sarah Westwood (Boston University, investigadora invitada, GES-UdL).

Lloc: Fac. Geografia i Història, Universitat de Barcelona (c/ Montalegre, 6), Sala Gran (4t pis)

Resum

RECERCAFÀFRICA celebra enguany la seva 3ª edició, seguint l'estel del manifest de les darreres jornades *Affric* (2016), que proclamava la necessitat de potenciar i visibilitzar els estudis africans a les universitats catalanes, contribuint a la socialització del coneixement sobre l'Àfrica subsahariana i la seva diàspora. **Recercàfrica** vol tornar a convocar l'africanisme català i fer dialogar la diversitat de perspectives que el constitueixen.

L'objectiu principal del RECERCAFÀFRICA és, per tant, donar a conèixer, exposar i debatre les investigacions en curs sobre Àfrica encapçalades pels diversos grups de recerca que operen a Catalunya, des de totes les disciplines i orientacions. Amb aquesta premissa es pretén assolir una doble funció: per una banda, constituir un fòrum (i un "baròmetre") interdisciplinari per als estudis africans en el marc universitari català; per altra, teixir sinergies entre projectes relacionats per garantir la continuïtat i l'excel·lència de la recerca sobre el continent veí.

El subcontinent al sud des Sàhara és la gran regió geopolítica i històrica més diversa del planeta, i la que atresora un més gran potencial de canvi i de creixement i de creació social; al mateix temps, els indicadors de les agències internacionals la ubiquen en la cua planetària del benestar i del desenvolupament. Aquesta paradoxa implica que s'ha convertit en un punt calent de la inversió global, i de la mateixa comprensió de la "comunitat internacional", al mateix temps que desplega una sorprenent elasticitat cultural (*resilience*): un veritable desafiament per a l'acadèmia i per a l'*expertise* internacional. I ho fa dins i fora del subcontinent, a través de la seva diàspora. Tot i això, els governs i l'acadèmia de Catalunya i Espanya estan ignorant el repte i l'oportunitat subsaharians, elusió encara més flagrant si tenim en compte la proximitat i l'arribada quotidiana de persones que venen de la regió, així com l'alarma sociopolítica que està generant. Es tracta d'una irresponsabilitat política i científica de primera magnitud. Recercàfrica tracta de corregir aquesta exclusió aberrant en el camp universitari al temps que propugna una imprescindible obertura envers la societat. Més enllà del que anomenaríem "àrea d'estudis", es propugna una participació crítica en la construcció de l'àmbit de la recerca i de la formació.

Com en les passades edicions, acabem la presentació invitant els grups i persones dedicades a la recerca sobre les societats africanes a Catalunya, no només a participar –en el grau que preferiu– en aquesta edició, sinó també a considerar la possibilitat de co-organitzar les jornades en properes ocasions.

PROGRAMA

Dia 20

INAUGURACIÓ

9.15 **Benvinguda:** *Horitzons de recerca africanista*

9.30 **Conferència inaugural:** *Múltiple i Ú. Contribucions africanes als dilemes de la diversitat en el desenvolupament* per Mbombog BADJANG & DELPHINE NGO SONG

Modera: Ferran Iniesta (GESA) *Relatora:* Cristina Larrea (ODELA)

11.30 PAUSA

INVESTIGACIÓ I EXPRESSIÓ

12.00-14.00 **Cine-Fòrum (quasi):** *Cultes profètics balanta* (Alta Guinea)

Modera: Gemma Orobitg (CINAF)

Roger Canals (director, CINAF), Sebas Ruiz (Wiriko), Jordi Tomàs (GESA-ISCTE)

Cosmovisions i desenvolupament

15.30 **Taula 1:** *Religió i plasticitat social: Casamance*

Modera: Luis Ruiz Peinado (CINAF)

Jordi Tomàs (F. Wassu), Eric García (GRIMSE), Romina Martínez (GRECS), Marta Contijoch (GRECS)

17.00. PAUSA

17.30. **Taula 2:** *Senegal a Barcelona*

Modera: Manel Delgado (GRECS)

Mauricio Chemás (GRECS-U.Valle), Horacio Espinosa (GRECS); Ariadna Solé (GRECS).
Ababakar Thiack (Diomcoop)

PUBLICACIONS

19.00 **Presentació de llibres amb els autors** (Aula 401)

Presenta: Gustau Nerín (GESA) /Albert Farré (CEAI)

Justo Nguema Pouye, *El arte de la interpretación interactiva*

Jaume Portell, *Un grano de cacao: perspectivas y futuro de la agricultura africana* (Premio Casa África 2018)

Dia 21

NOUS HORIZONS

10.00 **Taula 3: Pistes de recerca**

Moderador: Roger Sansi (GRECS)

Oriol Puig (GESA), Alba Valenciano (U. Leipzig), Sarah Westwood (GESA-UdL)

11.30 PAUSA

DIÀSPORA

12.00-13.30. **Taula 4: Àfrica en moviment**

Moderador: Rafa Crespo (CEAI)

Yolanda Aixelà (IMF), Rosa Cardús (CEAI), Cristina Enguita (IMF)

13.30 **Cloenda**
